

ZAKON

O IZBORU ODBORNIKA I POSLANIKA

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 004/98 od 18.02.1998, 005/98 od 25.02.1998, 017/98 od 20.05.1998, 014/00 od 17.03.2000, 018/00 od 31.03.2000, Službeni list Savezne Republike Jugoslavije", br. 073/00 od 29.12.2000, 009/01 od 22.02.2001, 041/02 od 02.08.2002, 046/02 od 10.09.2002, 045/04 od 02.07.2004, 048/06 od 28.07.2006, 056/06 od 07.09.2006, Službeni list Crne Gore", br. 046/11 od 16.09.2011, 014/14 od 22.03.2014, 047/14 od 07.11.2014, 012/16 od 23.02.2016, 060/17 od 30.09.2017)

VII PREDSTAVLJANJE PODNOSILACA IZBORNih LISTA I KANDIDATA SA IZBORNih LISTA

Član 50

Podnosioci izbornih lista imaju pravo da, od dana potvrđivanja izborne liste do završetka izborne propagande (u daljem tekstu: izborna kampanja), posredstvom nacionalnog javnog emitera Radio-televizija Crne Gore, kao i posredstvom regionalnih i lokalnih javnih emitera, u okviru istih dnevnih termina, odnosno rubrika, svakodnevno, u jednakom trajanju i besplatno obavještavaju građane o svojim kandidatima, programima i aktivnostima.

Podnosioci izbornih lista imaju pravo da u vrijeme izborne kampanje, u programima, odnosno rubrikama i oglašnim prostorima komercijalnih emitera, vrše marketinšku promociju svojih kandidata i programa i objavljaju najave svojih promotivnih skupova, uz naknadu u skladu sa pravilima koje donosi emiter.

Komercijalni emiteri dužni su da podnosiocima potvrđenih izbornih lista, pod jednakim uslovima, omoguće plaćeno oglašavanje.

Za predstavljanje izbornih lista ne može se koristiti imovina (novac, tehnička sredstva, prostor, oprema i sl.) državnih organa, javnih preduzeća, javnih ustanova i fondova, jedinica lokalne samouprave, niti kompanija u kojima država ima vlasnički udio.

Član 50a

Javni funkcioneri koje imenuje ili postavlja Vlada Crne Gore i koje bira ili imenuje lokalna samouprava, državni službenici i namještenici ne mogu učestvovati u izbirnoj kampanji, niti mogu javno izražavati svoje stavove povodom izbora, u radnom vremenu, odnosno dok su na dužnosti.

Policajci službenici i pripadnici Agencije za nacionalnu bezbjednost ne smiju učestvovati u izbirnoj kampanji na bilo koji način.

Član 51

Radio-televizija Crne Gore, regionalni i lokalni javni emiteri obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje, u okviru političko-informativnog programa, kao i u precizno određenim blokovima političkog marketinga, čija je čujnost i vidljivost obezbijeđena na cijeloj teritoriji Crne Gore, odnosno lokalne samouprave, svakodnevno, u jednakom trajanju i u istom terminu, obezbijede besplatno i ravноправно predstavljanje podnositaca potvrđenih izbornih lista, kao i iznošenje i obrazlaganje njihovih izbornih programa.

Radio-televiziji Crne Gore, regionalnim i lokalnim javnim emiterima nije dozvoljeno da, pod bilo kojim uslovima, omoguće iznošenje i obrazlaganje izbornog programa podnositaca izbornih lista ili njihovo reklamiranje van termina iz stava 1 ovog člana.

Član 51a

Državni funkcioneri i funkcioneri lokalne samouprave mogu, u vrijeme izborne kampanje, nastupati kao predstavnici izbornih lista i mogu, u svojim medijskim nastupima na elektronskim javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima, promovisati izborne programe i izborne liste na način i u obimu u kojem se ovim zakonom propisuje medijsko predstavljanje predstavnika izbornih lista u izbornoj kampanji.

Funkcionerima iz stava 1 ovog člana je zabranjeno da, u vrijeme izborne kampanje, svoje medijske nastupe u ulozi državnog ili drugog javnog funkcionera zloupotrijebe i iskoriste za reklamiranje ili reklamiranje izborne liste i/ili njenog izbornog programa.

Član 52

Učesnici u predizbornoj kampanji dužni su da poštuju Ustav Crne Gore, zakone i kodekse profesionalne etike i obavezuju se na fer ponašanje, koje isključuje uvrede i klevete, kršenje pravila pristojnosti ili vrijedanje osjećanja javnosti.

Član 53

Radio-televizija Crne Gore, regionalni i lokalni javni emiteri obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje, u blokovima komercijalnog marketinga, čija je čujnost i vidljivost obezbijedena na cijeloj teritoriji Crne Gore, odnosno jedinice lokalne samouprave, svakodnevno, u jednakom trajanju i u istom terminu, obezbijede besplatno i ravnopravno objavljivanje najava svih promotivnih skupova podnositaca izbornih lista.

Član 53a

Televizija Crne Gore i Radio Crne Gore obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje, u odgovarajućim blokovima komercijalnog marketinga, na kanalu TV, odnosno programu Radija, čija je vidljivost i čujnost obezbijedena na cijeloj teritoriji Crne Gore, podnosiocima potvrđenih izbornih lista obezbijede ravnopravno i svakodnevno besplatan prostor za emitovanje:

- političko-propagandnih TV-klipova, odnosno audio-klipova, u svim blokovima političkog marketinga, u obimu ne manjem od 200 sekundi dnevno, zavisno od planiranog broja reklamnih blokova političkog marketinga;
- 3-minutnih izvještaja sa promotivnog skupa, dva puta dnevno, u terminima odmah nakon centralnih večernjih informativnih emisija TV i Radija.

Proizvodnja sadržaja iz stava 1 alineja 1 ovog člana spada u obavezu podnosioca izborne liste koja se promoviše.

Lokalni i regionalni javni emiteri obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje, u blokovima komercijalnog marketinga, čija je čujnost i vidljivost obezbijedena na cijeloj teritoriji jedinice lokalne samouprave, podnosiocima potvrđenih izbornih lista obezbijede ravnopravno i svakodnevno besplatan prostor za emitovanje u obimu i na način iz st. 1 i 2 ovog člana.

Član 54

Mediji koji, uz naknadu, objavljaju oglase podnositaca izbornih lista kojima se propagiraju izbori, izborni programi i kandidati, dužni su da, na tom oglasu, istaknu oznaku "plaćeni izborni oglas".

Član 55

Predstavljanje podnositaca izbornih lista podsredstvom javnih emitera, u skladu sa ovim zakonom, vrši se na osnovu pravila koja donosi nadležni organ javnog emitera.

Pravila iz stava 1 ovog člana javni emiter dužan je donijeti i učiniti dostupnim javnosti u roku najkasnije 10 dana od dana raspisivanja izbora.

Član 56

Televizija Crne Gore i Radio Crne Gore obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje, u okviru informativno-političkog programa, organizuju i emituju nedjeljno najmanje dvije jednoiposatne emisije sučeljavanja podnositaca potvrđenih izbornih lista i kandidata sa tih lista, u terminu od 20 do 23 sata, u dogovoru uredništva i podnositaca izbornih lista.

Televizija Crne Gore je prilikom organizovanja i emitovanja emisija iz stava 1 ovog člana dužna da obezbijedi prevod na znakovni jezik.

Urednici i voditelji emisija iz stava 1 ovog člana obavezni su da prema svim učesnicima u emisiji sučeljavanja imaju nepristrasan i ravnopravan odnos.

Član 57

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, "Sl. list CG", br. 46/11)

Član 58

Podnosioci izbornih lista i kandidati sa tih lista imaju pravo da, za vrijeme izborne propagande, pod ravnopravnim uslovima, organizuju konferencije i druge javne skupove na kojima se predstavljaju i propagiraju izborni programi, izborne liste i kandidati sa tih lista, u skladu sa propisima o javnom redu i miru.

Član 59

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, "Sl. list CG", br. 46/11)

Član 60

Podnosioci izbornih lista i kandidati sa izbornih lista imaju pravo da, za vrijeme izborne propagande, pripremaju izborne plakate, oglase, fotografije, letke, spotove i sl. i da ih javno, bez posebnog odobrenja, izlažu i postavljaju na javnim mjestima koja odredi nadležni organ opštine.

Član 61

Izborna propaganda koja se organizuje preko uređaja zvučnog oglašavanja sprovodi se u vrijeme i na način kojim se obezbeđuju da se ne ugrožava pravo birača na lični mir, u skladu sa propisima o javnom redu i miru.

Član 62

Svi javni i komercijalni mediji u Crnoj Gori, u vrijeme izborne kampanje, dužni su objavljivati ocjene, zaključke i odluke nadležnih organa u kojima se konstatuje da je određeno glasilo povrijedilo odredbe ovog zakona koje nalaže nepristrasno, ravnopravno i objektivno obavljanje građana o programima i kandidatima političkih stranaka i drugih podnositaca izbornih lista.

Član 63

U roku od 15 dana prije dana održavanja izbora, u programima radio-difuznih servisa i drugih medija nije dozvoljeno objavljivanje rezultata ispitivanja javnog mnjenja, drugih istraživanja i analiza u vezi sa opredjeljenjem birača u pogledu procjene rezultata izbora.

Na dan izbora, tokom trajanja glasanja, nikome nije dozvoljeno da u programima radio-difuznih servisa i drugih medija objavljuje procjenu rezultata glasanja.

Član 64

Predstavljanje podnositaca izbornih lista podsredstvom komercijalnog i neprofitnog emitera vrši se na osnovu pravila koja, u cilju ostvarivanja korektne uređivačke politike i ravnopravnog predstavljanja podnositaca potvrđenih izbornih lista, donosi emiter.

Pravila iz stava 1 ovog člana komercijalni i neprofitni emiter dužan je donijeti i učiniti dostupnim javnosti u roku najkasnije 10 dana od dana raspisivanja izbora.

Član 64a

Pravo na medijsko praćenje u predizbornoj kampanji počinje od dana potvrđivanja izborne liste učesnika predizborne kampanje i prestaje 24 časa prije dana održavanja izbora.

Član 64b

Skupština posebnom odlukom obrazuje Odbor za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na medije (u daljem tekstu: Odbor).

Odbor ima 10 članova i sastavljen je po paritetnoj osnovi od poslanika parlamentarne većine i parlamentarne opozicije. Iz reda članova Odbora imenuje se predsjednik i zamjenik predsjednika Odbora.

Odbor se obrazuje najkasnije 10 dana od dana raspisivanja izbora za poslanike.

Predlog za imenovanje predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Odbora Skupštini podnosi radno tijelo Skupštine nadležno za izbor i imenovanja.

Odbor je nadležan da prati i nadgleda primjenu odredaba ovog zakona koje se odnose na obaveze medija u predizbornoj kampanji, a naročito:

- 1) razmatra prigovore na postupanje medija i o njima zauzima stavove i donosi zaključke;
- 2) upozorava medije za postupanje u skladu sa ovim zakonom i otklanjanje eventualnih nepravilnosti;
- 3) javno objavljuje svoje stavove i zaključke;
- 4) obavještava Agenciju za elektronske medije i nadležne organe medija o kršenju odredaba ovog zakona od strane medija, radi preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti prema mediju koji postupa suprotno zakonu.

Odbor odlučuje većinom glasova svih članova.

Odbor nadgleda postupanje medija od dana obrazovanja do objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Mediji su dužni da odmah objave nalaz i zaključak Odbora kojim se konstatiše da je određeni medij povrijedio odredbe ovog zakona.

Na pitanja rada Odbora koja nijesu uređena ovim članom shodno se primjenjuje Poslovnik Skupštine Crne Gore.

XII - KAZNENE ODREDBE

Član 116

Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj:

- 1) ko se prihvati kandidature suprotno članu 39 ovog zakona;
- 2) ko prilikom predlaganja kandidata da svoj potpis suprotno članu 44 ovog zakona;
- 3) ko postupi suprotno članu 50a i članu 51a stav 2 ovog zakona;**
- 4) ko na biračko mjesto dođe naoružan ili sa opasnim oruđem (član 69 stav 5);
- 5) ko izazove nered na biračkom mjestu usled čega je došlo do prekida glasanja (član 71 stav 1);
- 6) ko se, na opomenu predsjednika biračkog odbora, ne udalji sa biračkog mjesta (član 72);
- 7) ko postupi suprotno članu 77 ovog zakona;
- 8) ko onemogući praćenje sprovođenja izbora (član 111đ).

Uz kaznu za prekršaj iz stava 1 tačka 2 ovog člana učiniocu će se izreći i zakonska mjera javnog objavljivanja odluke.

Uz kaznu za prekršaj iz stava 1 tačka 4 ovog člana učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanje oružja, odnosno opasnog oruđa.

Član 117

Novčanom kaznom od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) vrši ispitivanje javnog mnjenja suprotno članu 2 stav 4 ovog zakona;
- 2) vrši izbornu propagandu suprotno članu 6 stav 3 ovog zakona;
- 3) ne postupi po čl. 51, 53, 53a, 56 i 62 ovog zakona;**
- 4) postupi suprotno članu 63 ovog zakona.**

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura.